

HLAVNÍ TÉMA

PROGRAM ANTIVIRUS – STÁT POMŮŽE ZAMĚSTNAVATELŮM SE MZDAMI (COVID-19)

Vláda ČR schválila dne 31. března 2020 úvodní podmínky programu Antivirus kompenzujícího náhrady mezd zaměstnanců zaměstnavatelům dotčeným dopady či opatřeními v souvislosti s pandemií koronaviru (COVID-19).

Ačkoliv bylo přijetí opatření logické a pro ochranu zdraví občanů nutné, mělo do budoucna rovněž negativní dopad na zaměstnavatele, neboť tato opatření jsou nyní častou příčinou vzniku tzv. překážek v práci na straně zaměstnavatele omezujících činnost zaměstnavatele.

Zaměstnavatel je i v případě mimořádných krizových opatření povinen postupovat v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákoník práce“). Dle Zákoníku práce je zaměstnavatel ve stanovených případech povinen poskytovat zaměstnancům po dobu trvání překážek v práci náhradu mzdy. Dodržováním této zákonné povinnosti ovšem vznikají zaměstnavateli nemalé náklady, kdy navíc nejsou takovéto překážky v práci objektivně zaviněny zaměstnavatelem, ale jsou způsobeny krizovými opatřeními vlády, resp. vyšší mocí.

Program Antivirus

Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) s vědomím tíživosti těchto opatření pro zaměstnavatele vytvořilo program „Antivirus“, jehož smyslem a cílem je podpora zaměstnavatelů a zaměstnanců, kteří byli nepřímo ovlivněni vládními nařízeními souvisejícími s epidemií COVID-19. Tento program byl 19. března 2020 schválen vládou a dne 23. března 2020 schválila vláda jeho další doplnění v souvislosti s ochranou zaměstnanosti. Poslední a nejaktuálnější úprava programu Antivirus byla vládou schválena 31. března. Program má přispět k lepšímu zvládnutí situace a současně by měl zabránit hromadnému propouštění zaměstnanců.

Stát by měl kompenzovat mzdové náklady zaměstnavatelů splňujících podmínky programu a spadajících pod stanovené režimy prostřednictvím Úřadu práce. Hrazeny by měly být příspěvky na náhradu vyplacených mezd zaměstnavatelů vzniklé od 12. března 2020 do konce

dubna 2020, kdy tato doba může být rozhodnutím vlády ČR prodloužena. Refundace by měly probíhat měsíčně zpětně dle výkazů vyplacených mezd a doložených podkladů na základě elektronicky podané žádosti, a to od 6. dubna 2020.

Příspěvky by se měly vztahovat na téměř všechny překážky na straně zaměstnavatele (karanténa, uzavření provozu, prostoje, částečná nezaměstnanost).

Výše kompenzací zaměstnavatelům je odvozena od průměrné superhrubé mzdy včetně povinných odvodů (48.400 Kč), samotné poskytování příspěvků však bude záviset na důvodu vzniku překážky v práci, který se bude v jednotlivých případech lišit.

Základní zveřejněné podmínky pro nárok na kompenzace

Zaměstnavatel pro účast v programu Antivirus musí zejména:

- striktně dodržovat Zákoník práce;
- vyplatit mzdu a odvést odvody státu;
- řádně a v souladu s metodikou Úřadu práce ČR a MPSV požádat o kompenzace a splnit formální podmínky žádosti a programu;
- spadat do podnikové sféry.

Zaměstnanec, na kterého je pobírán příspěvek státu v rámci programu:

- nesmí být ve výpovědní lhůtě;
- nesmí mu být dána výpověď;
- musí být v pracovním poměru a účastnit se nemocenského a důchodového pojištění.

Jednotlivé schválené režimy programu Antivirus

REŽIM A – Nucené omezení provozu a karanténa (80% kompenzace)

Dopad: Zaměstnanci, kterým byla znemožněna práce z důvodu karantény (§ 191 a § 347 odst. 4 Zákoníku práce) či omezení provozu na základě krizového opatření (§ 208 Zákoníku práce).

Náhrada pro zaměstnance:

- v případě karantény nařízené ošetřujícím lékařem či hygienikem přísluší zaměstnanci 60 % průměrného redukováného výdělku zaměstnance, a to po dobu prvních 14 dní (stejně jako na dočasně pracovní neschopnosti);
- v případě uzavření provozu na základě krizového opatření má zaměstnanec nárok na náhradu mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku za dobu trvání překážky.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. Jáchym Stolička | Mgr. Jakub Málek | Veronika Pečová | AK PEYTON legal advokátní kancelář s.r.o.

Na právním portálu Právní prostor.cz naleznete v nejbližších 14 dnech i tato témata:

Práce z domova: Díky chytrým řešením můžete na dálku spravovat všechny dokumenty

Pokuty dle GDPR po dvou letech

Odpovědnost za škodu způsobenou umělou inteligencí

Úskalí odvolání daru pro nevděk

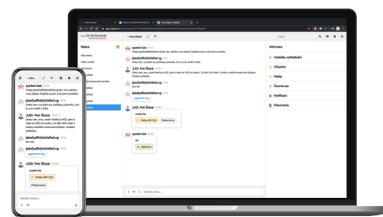
WWW.PRAVNIPROSTOR.CZ

APLIKACE PRO PRÁVNÍKY

MOJE AK

Spojení s klienty? Na jedno kliknutí

VÍCE INFORMACÍ ZDE

STRUČNĚ

ROVNOST STRAN ZA ČASŮ CV 19

Od poloviny března 2020 se život v naší vlasti zpomalil, někde úplně zastavil. Rozsáhlá a stupňovaná opatření vlády v důsledku epidemiologické situace, panující prakticky na celém světě, naprosto zásadním způsobem dopadla na fungování škol, většiny obchodů, postupně čím dál větší rozsahu průmyslové výroby, divadel, muzeí, no, vždyť víte, co všeho bychom mohli jmenovat.

[celý článek](#)

ŘÍDIT STÁT JAKO PŘEDKUPNÍ PRÁVO SPOLUVLASTNÍKŮ?

S ohledem na současnou koronavirovou krizi prošla legislativním procesem poněkud stranou pozornosti obsáhlá novelizace občanského zákoníku. Tato novelizace s navrženou účinností od 1. 7. 2020 přináší obsáhlou změnu právní úpravy bytového spoleuvlastnictví, vytvořenou na základě poznatků z aplikační praxe.

[celý článek](#)

ŘEŠENÍ SPORŮ V DOBĚ COVID-19

Řada společností se v souvislosti s rozšířením onemocnění COVID19 dostává do krizové situace a řeší, jakým způsobem přistoupit k potenciálnímu neplnění svých závazků nebo závazků ve svém dodavatelském řetězci. Včasné hledání společného východiska s dodavateli či zákazníky je přitom stěžejní a základní kroky je třeba učinit co nejdříve.

[celý článek](#)

ČÁSTEČNÁ NEZAMĚSTNANOST ANEB JAK NA KURZARBEIT V DOBĚ KORONAVIRU

Mimořádná opatření vyhlášená nejprve vládou a následně Ministerstvem zdravotnictví ČR spočívající v zákazu volného pohybu osob (se stanovenými výjimkami) a uzavření maloobchodů a poskytovatelů služeb ve spojení se znepřístupněním dalších prostor veřejnosti (opět se stanovenými výjimkami) mají zásadní dopad na celou řadu zaměstnavatelů, kteří nyní zvažují, jaké nástroje využít alespoň ke zmírnění těchto dopadů.

Částečná nezaměstnanost

Jedním z nástrojů, který zaměstnavatelé v tzv. soukromém sektoru mohou v současné době použít, je částečná nezaměstnanost, kterou upravuje zákoník práce - jak již tedy vyplývá z výše uvedeného, tento nástroj se nevztahuje na zaměstnavatele v tzv. veřejném sektoru, kteří vyplácí za odvedenou práci plat (a nikoli mzdu).

Podle § 209 odst. 1 zákoníku práce se částečnou

nezaměstnaností rozumí stav, kdy „zaměstnavatel nemůže přidělovat zaměstnanci práci v rozsahu týdenní pracovní doby z důvodu dočasného omezení odbytu jeho výrobků nebo omezení poptávky po jím poskytovaných službách“.

Zaměstnavatel tedy musí být schopen prokázat, že oproti předchozímu stavu došlo k poklesu odběru jeho výrobků / služeb a že tato skutečnost je důvodem, pro který není schopen přidělovat práci konkrétním zaměstnancům v rámci sjednaného druhu práce (tedy že těmto zaměstnancům nemůže přidělovat ani jiné činnosti, pro které není pokles odbytu výrobků / služeb relevantní, případně natolik zásadní).

Z výše uvedeného je tak zřejmé, že u řady zaměstnavatelů se částečná nezaměstnanost ani nebude týkat všech zaměstnanců – a u ostatních zaměstnanců proto bude případně nutné zvážit jiné nástroje (ať se již bude jednat například o obecné překážky v práci na straně zaměstnavatele, nebo o dohodu o neplaceném volnu).

Podmínky uplatnění částečné nezaměstnanosti

Pravděpodobně velká část veřejnosti zaznamenala, že v krátké době po uzavření provozů částí zaměstnavatelů a znepřístupnění prostor dalších zaměstnavatelů veřejnosti v návaznosti na vyhlášený nouzový stav, bylo deklarováno Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR (dále jen „MPSV“), že tyto zaměstnavatele primárně dotčení příslušnými opatřeními mohou využít pouze nástroje obecných překážek v práci na straně zaměstnavatele spojených s náhradou mzdy ve výši 100 % průměrného výdělku dotčeného zaměstnance.

Nicméně od tohoto závěru MPSV následně (zřejmě v návaznosti na následně četné odborné polemiky) upustilo, když připustilo možnost, že i tzv. primární zaměstnavatelé mohou uplatňovat nejen obecné překážky v práci, ale i částečnou nezaměstnanost (v případě prokázání poklesu odbytu výrobků / služby), byť s odlišným dopadem na kompenzace vyplacených náhrad mezd.

Číst více na www.pravniprostor.cz

JUDr. David Borovec | BOROVEC LEGAL

NEDOSTATKY NÁVRHU ZÁKONA O KOMPENZAČNÍM BONUSU PRO OSVČ PODRUHÉ

Dne 2. dubna vyšel v Právním prostoru článek Nedostatky návrhu zákona o kompenzačním bonusu pro OSVČ, ve kterém jsme se zamýšleli nad nedostatky textu návrhu zákona schváleného dne 31. 3. 2020. Po rozsáhlé kritice nesprávně stanovené podmínky snížení příjmů (ať již z důvodů uvedených v předchozím článku nebo i z důvodů jiných) byla navržena celá řada pozměňovacích návrhů a sněmovna na své schůzi dne 7. 4. 2020 schválila text návrhu zákona v odlišném znění.

Číst více na www.pravniprostor.cz

ROZHOVOR

ZDENĚK KOUDELKA

„V době výjimečné posiluje výkonná moc, ale i zde se musí dbát na ochranu před zneužitím moci.“ Nejen o ústavnosti nouzových opatření s ústavním právníkem a advokátem, doc. JUDr. Zdeněkem Koudelem, Ph.D.

V posledních týdnech se rozvířila debata o ústavnosti vyhlášení nouzového stavu a dalších mimořádných opatření – jak se na danou situaci díváte? Proběhlo vše v souladu s ústavním pořádkem a dalšími předpisy?

Nouzový stav nemusí vést k radikálnímu zásahu do života lidí. Může sloužit k odstranění byrokratické zátěže např. při nákupu zdravotnických pomůcek tím, že veřejný sektor nemusí nakupovat podle zbyrokratizovaného zákona o zadávání veřejných zakázek. Důvodnost vyhlášení nouzového stavu byla, ale rozhodující pro život lidí je, zda jsou důvodná jednotlivá omezující opatření vyhlášená na jeho základě a jak dlouho budou trvat. Nejvyšší správní soud již prohlásil, že bylo neústavní odložení doplňovacích senátních voleb na Teplicku.

Zákaz vycestovat nemá vliv na epidemii na území Čech, Moravy a Slezska. Epidemii u nás může ovlivnit, zda někdo přijede, ne zda odejde. Pochopitelné je varování lidí, že jim v zahraničí vláda nepomůže a při návratu budou v karanténě. Je nesmyslná povinnost nosit roušky, jste-li mimo kontakt s lidmi, například na opuštěné louce. Zaznamenal jsem, že policie u Lázní Bohdaneč v Čechách přesvědčovala nudisty, aby si vzali roušky. To už je jak ze Švejků.

Jak silná je v době vyhlášeného nouzového stavu role vlády? Neměla by být posílena role dalších ústavních aktérů (např. parlamentu či prezidenta)?

Ústavní zákon o bezpečnosti republiky upravující nouzový stav byl, v reakci na moravské povodně roku 1997, přijat na jaře 1998 za vlády Josefa Tošovského,

pokračování na straně 3

JUDIKATURA

ZAKÁZKY MALÉHO ROZSAHU MALÝCH OBCÍ

Při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu je třeba připustit, že zejm. malé obce bez profesionálního zázemí, mohou postupovat méně formalizovaným způsobem.

Podle rozsudku sp. zn. 2 Afs 251/2018 otázku transparentnosti a s tím související adekvátní publicity je třeba individualizovat jak z hlediska účelného vynakládání veřejných prostředků, tak spravedlnosti relevantního tržního prostředí.

V dané věci malá obec (méně než 100 obyvatel) v časové tísní po povodních vybrala subjekt k opravě zničených silnic a odbahnění bez veřejného zadávacího řízení. Za to měla vracet dotace na tyto opravy určené. Soudy řešily, zda zadání pouze na základě ekonomické úvahy obce (viz dále) naplnilo požadavky transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace. Úvaha obce byla, že je ekonomicky racionální použít stejného dodavatele, který prováděl úpravu této komunikace a který na obě zakázky mohl použít stroje, které se v místě již nacházely. Podle soudů byla transparentnost porušena, a to mj. tím, že obec neměla zpracovaný vnitřní předpis na zakázky malého rozsahu, neprovedla průzkum trhu a provedla zadání zakázky bez uveřejnění. Podle obce postačovalo, že byla záležitost projednána zastupitelstvem a existoval z něj veřejně dostupný záznam.

celý článek

ROZHODNUTÍ BEZ DATA VYHOTOVENÍ

Absence data vyhotovení rozhodnutí zpravidla nepředstavuje vadu způsobující nicotnost daného rozhodnutí a většinou ani takovou nezákonnost, pro kterou by bylo nezbytné rozhodnutí rušit.

Aktuálním azylovým rozhodnutím č. j. 1 Azs 260/2018-39 Nejvyšší správní soud rozvádí judikatorní argumentaci týkající se rozhodnutí bez data vyhotovení.

V aktuálním rozsudku soud uvádí, že „nicotným by takové rozhodnutí mohlo být v případě, že absence data vypravení by jej činila zjevně vnitřně rozporným, právně či fakticky neuskutečnitelným, nebo by nebylo takový akt možno vzhledem k okolnostem vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu. Ke zrušení rozhodnutí z důvodu nezákonnosti by pak taková vada mohla vést jen v případě, že vzhledem k okolnostem případu svojí povahou a intenzitou překročí rámec zřejmě nesprávnosti. Pokud však tato vada žádným podstatným způsobem nesnižuje důvěru v obsahovou jednoznačnost rozhodnutí a jeho soulad se zákonem, není důvod jej kvůli ní rušit.“

Tyto závěry pak soud výslovně neomezuje pouze na řízení azylová, ale platí pro správní řízení obecně. Jako příklad, kdy by absence data vyhotovení mohla hrát roli, by bylo posouzení, zda byla dodržena lhůta k vydání rozhodnutí.

celý článek

COVID-19 V PERSONALISTICE

KVALIFIKOVANÉ OTÁZKY A ODPOVĚDI

ZJISTIT VÍCE

PRÁVIDLA INSOLVENCÍ I EXEKUCÍ SE KVŮLI KORONAVIROVÉ KRIZI ZMĚNÍ

Praha 9. dubna (ČTK) - Pravidla insolvenční i exekuce se v souvislosti s nynější koronavirovou krizí zřejmě změní. Podnikatelé a firmy v přechodných hospodářských potížích na sebe nebudou muset bez zbytečného odkladu podat insolvenční návrh. Do konce června budou pozastaveny až na výjimky exekuce movitých věcí i nemovitostí. Tyto i další změny přinese vládní návrh zákona, který schválila Sněmovna zrychleně ve stavu legislativní nouze. Předlohu ještě musí projednat Senát a podepsal prezident Miloš Zeman.

Pozastavení exekucí movitých věcí se podle úprav ústavně-právního výboru nebude týkat například dluhů na výživném a za újmy na zdraví a z úmyslných trestných činů. Pokračovat budou moci exekuce nemovitostí, v nichž dlužník nemá trvalý pobyt. Exekuce prodejem nemovitosti by navíc byla už nastalo možná až u dluhů nad 100.000 korun místo nynějších 30.000 korun.

Z odstupného například v případech výpovědi ze zaměstnání se bude podle předlohy v širší míře odečítat v případě exekuce nezabavitelné minimum. Exekuci by nově nepodléhal daňový bonus na dítě. Rovněž tyto změny nebudou podle návrhu časově ohraničené.

Zpravodaj Marek Výborný (KDU-ČSL) uvedl, že propad příjmů způsobených koronavirovou krizí začíná ohrožovat už i střední třídu. „Hrozí dluhová pandemie,“ uvedl.

Sněmovna jinou úpravou exekucí z vládní předlohy současně vyškrtla ustanovení, podle kterého by se i bez souhlasu věřitelů zastavovaly až na výjimky exekuce, v nichž se v posledních třech letech nic nevydalo. Ministr spravedlnosti Marie Benešová (za ANO) uznala, že tento návrh nesouvisí s vyhlášenou legislativní nouzí.

[celý článek](#)

SNĚMOVNA UMOŽNILA LIDEM I FIRMÁM POŽÁDAT O ODKLAD SPLÁTEK ÚVĚŘŮ

Praha 7. dubna (ČTK) - Jednotlivci i firmy by mohli v souvislosti s epidemií koronaviru přerušit buď na tři, nebo šest měsíců splácení úvěrů a hypoték. Délku přerušení, o které by museli požádat, by si mohli vybrat. Moratorium zavádí vládní návrh zákona o některých opatřeních při splácení úvěrů, který dnes ve stavu legislativní nouze schválila Sněmovna. Nyní ho dostane k posouzení Senát.

V případě jednotlivců má být podle předlohy odložen odklad splácení úroků i jistiny, ale úročení poběží dál. U firemních úvěrů bude pozastaveno jen splácení jistiny.

„Odložení splátek bude pro klienty dobrovolné a nebudou s ním spojeny žádné poplatky,“ uvedla ministryně financí Alena Schillerová (ANO). Splátky budou odloženy poté, co to dlužník svému věřiteli oznámí a zdůvodní negativním ekonomickým dopadem pandemie koronaviru. Důvody nebude muset nijak prokazovat. „Zavedením této možnosti se výrazně eliminuje riziko masivního nárůstu nesplacených úvěrů v ekonomice a z nich plynoucích následků v podobě exekucí a insolvenční,“ uvedla ministryně.

Splátky bude možné odložit i u spotřebitelských i podnikatelských úvěrů včetně hypoték, které byly sjednány a čerpány před 26. březnem. V případě hypoték je možné splácení přerušit také u smluv sjednaných před 26. březnem, které byly čerpány po tomto datu.

Moratorium se naopak nemá vztahovat na kreditní karty, kontokorentní úvěry, revolvingové úvěry a operativní leasing. Splátky také nelze odložit u úvěrů, u kterých dlužník k 26. březnu měl zpoždění se splátkou úvěru delší než 30 dnů.

[celý článek](#)

ČLÁNEK

DOPAD PANDEMIE A KRIZOVÝCH OPATŘENÍ VLÁDY NA NEMOVITOSTNÍ TRH

Dne 12. března 2020 vláda ČR vyhlásila nouzový stav a postupně přijímá krizová opatření v reakci na šíření koronaviru SARS-CoV-2. Jak nemoc samotná, tak krizová opatření mění zásadním způsobem předpoklady, na kterých byly pro rok 2020 postaveny veřejné rozpočty, finanční plány firem i běžné fungování naší společnosti. Stav, který nastal, právo popisuje jako změnu okolností.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

JAK SE BĚHEM NOUZOVÉHO STAVU NEDOSTAT DO STŘETU S TR. ZÁKONÍKEM

Dne 12. března 2020 podnikla vláda ČR v novodobých dějinách dosud nevidaný a bezprecedentní krok a vyhlásila Usnesením č. 194 pro území České republiky nouzový stav v souvislosti s výskytem a šířením onemocnění COVID-19. Ten lze dle ústavního zákona vyhlásit jen s uvedením důvodů na určitou dobu a pro určité území. Vláda poté může kvůli ochraně všech obyvatel omezit různá práva a svobody občanů.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

NÁVRH ZÁKONA O ODKLADU NÁJEMNÉHO POUZE PŘESUNE DOPADY EPIDEMIE

Zmírnit dopady koronaviru na nájemce prostor sloužících k podnikání a bytů, měly dva vládní návrhy zákona, které projednala Poslanecká sněmovna. Poslanci se po dlouhém jednání shodli, že nájemníci bez příjmů nemohou dostat výpověď bytu či provozovny, pokud v důsledku epidemie nebudou schopni platit nájemné. Nejdéle však do konce července. Dluh musí splatit do konce letošního roku.

[číst více na www.pravniprostor.cz](#)

ROZHOVOR

... která neměla většinu v Poslanecké sněmovně. Jeho přijetí vyžadovalo shodu Václava Klause a jeho ODS s Milošem Zemanem a jeho sociální demokracií, tedy dvou nejsilnějších stran. Oba měli názorový odstup od tehdejšího prezidenta Václava Havla. Proto nepřekvapuje, že byl vyřazen z rozhodování o nouzovém stavu prezident republiky.

V době výjimečné posiluje výkonná moc, ale i zde se musí dbát na ochranu před zneužitím moci. V řadě demokratických států mimořádné stavy vyhláší prezident na návrh vlády. U nás je to jen v působnosti vlády. Vláda má zpravidla i většinu v Poslanecké sněmovně. Proto nelze očekávat, že se sněmovna vládě vzepře. Prezident republiky může být významný kontrolní prvek. To, že byl vyšachován ze spolurozhodování o nouzovém stavu, je špatné. Zásadní omezení ústavních práv lidí má být činěno za souhlasu obou hlavních orgánů výkonné moci - prezidenta a vlády. Nutnost shody dvou orgánů výkonné moci nenarušuje schopnost výkonné moci reagovat na vývoj situace a posiluje vědomí, že opatření jsou nutná.

Mělo by po současných zkušenostech dojít k novelizaci krizového zákona, případně ústavního zákona o bezpečnosti? Vyžaduje si vyhlášení nouzového stavu a následně fungování státu v tomto režimu jinou úpravu?

Byla by dobrá změna, která vyhlášení nouzového stavu váže na rozhodnutí prezidenta učiněného na návrh vlády, v případě neodkladnosti na návrh předsedy vlády. Ovšem nejen vyhlášení nouzového stavu jako takového, ale i rozhodnutí o omezení ústavních práv občanů by mělo být činěno za shody prezidenta a vlády. Tato shoda by musela trvat nejen při jejich vyhlášení, ale i trvání. Pokud by tedy jeden z těchto orgánů došel k závěru, že jednotlivých omezení ústavních práv lidí již není třeba, vedlo by to k jejich zrušení. Rovněž Poslanecká sněmovna by měla získat pravomoc i za trvajícího nouzového stavu zrušit jednotlivá omezení práv lidí.

[celý rozhovor](#)

Mgr. et Mgr. Zuzana Cholostová | šéfredaktorka

HLÍDAČ OCHRANNÝCH ZNÁMEK OCHRANNÉ ZNÁMKY POD KONTROLOU

WWW.HLIDACOZ.CZ

PRÁVNÍ PROSTOR

Chcete si přečíst i starší čísla časopisu PRÁVNÍ PROSTOR?

Staňte se registrovaným uživatelem portálu a získáte přístup do archivu časopisu

ZAREGISTROVAT SE